

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

IV. De defectu vini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

ipsam farinam aquâ conspergat, & manibus fortiter compingat atque maceret, postea in ferrum in quo coquantur ponat & coquat aduertens vt imago Sacra Crucifixi, & non alia tam maioribus quam minoribus sit impressa; nec non vt nitidè, ac studiosè fiant, easque forcipibus ad id tantum paratis, vel alio simili instrumento tondeat, obseruans præcipue quod in Rubrica Missalis habetur, vt fiat integræ & à fragmentis purgatæ.

§. 12. In conficiendis maioribus hostijs hoc maxime caueatur, ne tam magnæ fiant, vt vix ore Sacerdotis reuerenter consumi possint, sed tantæ, vt in eleuatione eiusdem inter digitos à populo commodissime videri possint.

§. 13. Quando factâ oblatione Hostiæ, quocumque ex casu noua apponenda est Hostia, tunc oblatio istius Hostiæ saltem mente est concipienda, neque tunc necesse est, eam eleuare ante oculos super Patenam, neque facere cum ea, vel super eam signum Crucis, vt fecit in oblatione Hostiæ: sed eam simpliciter deponat super Corporale.

§. 14. Si Hostia transformetur in cruentam carnem, seu in Sanguinem apparentem non debet sumi ab eo, cui sic apparet. Nec propter hoc Sacerdos efficitur legis transgressor. Consulendum tamen esset Sacerdoti, vt iteratò corpus, & Sanguinem consecraret, & sumeret, & si perseveret in tali specie ponendum cum reliquijs, sed occultetur penitus iuxta traditionem Iuris, nec populo quomodolibet publicetur vel ostendatur ne seducetur, aut quaestuaris accursus causetur.

Gauantur
Part. 3. Tit.
3. n. 4. lit. d.

S. Thomas 3o
partie q. 84.
art. 1. & 4.
sent. dist. 10.
art. 4.

TITVLVS IV.

De defectu vini.

1. **S**I vinum sit factum penitus acerum, vel peius putridum, vel de vuis acerbis, seu non maturis expressum, vel ei admixtum tantum aquæ, vt vinum sit corruptum, non conficitur Sacramentum.

2. Si vinum cœperit acescere, vel corrumpi, vel fuc-

vel fuerit aliquantum acre, vel mustum de viti tunc expressum, vel non fuerit admixta aqua, vel fuerit admixta aqua rosacea, seu alterius distillationis; conficitur Sacramentum, sed conficiens grauer peccat.

3. Si celebrans ante consecrationem Sanguinis, quamuis post consecrationem corporis, aduertat aut vinum, aut aquam, aut vtrumque non esse in calice, debet statim apponere vinum cum aqua, & facta oblatione vt supra, consecrare, incipiendo ab illis verbis, *Simili modo &c.*

4. Si post verba consecrationis aduertat vinum non fuisse positum, sed aquam; deposita aqua in aliquod vas, iterum vinum cum aqua ponat in Calice, & consecret, resumendo à verbis prædictis, *Simili modo &c.*

5. Si hoc aduertat post sumptionem Corporis, vel huiusmodi aquæ, apponat aliam Hostiam iterum consecrandam, & vinum cum aqua in Calice, offerat vtrumque, & consecret, & sumat; quamuis non sit ieiunus. Vel, si Missa celebretur in loco publico, vbi plures adsint, ad euitandum scandalum poterit apponere vinum cum aqua, & facta oblatione vt supra, consecrare, ac statim sumere, & prosequi cætera.

6. Si quis percipiat ante consecrationem, vel post consecrationem, totum vinum esse acetum, vel aliàs corruptum, idem seruetur quod supra, ac si deprehenderet non esse positum vinum, vel solam aquam fuisse appositam in Calice.

7. Si autem Celebrans ante consecrationem Calicis aduertat, non fuisse appositam aquam, statim ponit eam, & proferat verba consecrationis. Si id aduertat post consecrationem Calicis, nullo modo apponat, quia non est de necessitate Sacramenti,

8. Si materia quæ esset apponenda, ratione defec

defectus vel panis, vel vini, non posset vlllo modo haberi; si id sit ante consecrationem Corporis, vltcrius procedi non debet: si post consecrationem Corporis, aut etiam vini, deprehenditur defectus alterius speciei, altera iam consecrata; tunc si nullo modo haberi possit, procedendum erit, & Missa absolueda, ita tamen, vt præmittantur verba & signa quæ pertinent ad speciem deficientem. Quod si expectando aliquamdiu haberi possit, expectandum erit, ne sacrificium maneat imperfectum.

ANNOTATIONES.

§ 1. Materia Sanguinis D.N. Iesu Christi, sine qua confici non potest, est vinum naturale de vite sicuti constat ex perpetua Ecclesiæ praxi quæ Dominum Saluatorem vino in huius Sacramenti institutione vsum esse semper docuit, cum ipse dixerit: Non bibam amodo de hoc genimine vitis vsque in diem illum. Quo in loco Chrysostronus, de genimine inquit, vitis, quæ certè vinum non aquam produxit. Quapropter liquores ex granis, facibus vini, aut cereuisiæ, vi ignis elicitæ aut ex pitis, pomis, vel fructibus alijs, quam vuis expressi; item ex aqua & melle decocti, non est materia apta aut sufficiens Sanguinis Domini. Acetum quoque, tametsi ex vino factum fuerit, non est materia Sanguinis, quia non est vinum, sed vini corruptela. Agresta siue liquor ex vuis immaturis expressus, non est sufficiens materia, quia nondum est vinum.

S. Thom. 3a
part. 9. 74.
art. 5.

Catechismus
Rom. part. 2.
c. 4 n. 14.

§ 2. Vinum illud seu potius liquor ex vuis secundo aut tertio compressis, magna aquæ copia superinfusa, & vocari solet lora, non est materia consecrationis; quia tametsi aliquem præ se ferat saporem & odorem vini, tamen ob nimiam aquam & paucitatem substantiæ vini, quæ in talibus vuis superesse potest, nullo modo credibile est habere speciem vini, sed esse, vel naturæ aqueæ, aut alicuius tertiæ substantiæ.

V Viggers 3.
part. 9. 74.
art. 5. n. 41.

§ 3. Vinum melle aromatibus in magna quantitate conditum & decoctum, non est etiam sufficiens materia calicis; quia cum tali permixtione & decoctione deperditur vini substantia, modica tamen permixtio non impediret validitatem consecrationis; nullo

V Viggers 3.
part. 9. 74.
art. 5. n. 41.

tamen

S. Thomas 3. part. 9. 74. art. 5. ad 3. Layman lib. 3. tract. 4. cap. 2. n. 6. Sa verbo M. ssan. 3. Vigers 3. part. 9. 74. art. 5. n. 40. S. Thomas 3. part. 9. 74. art. 5. ad 3. Layman lib. 3. tract. 4. cap. 2. n. 6. tamen modo facienda est propter Sacramenti reuerentiam, & Domini Sanguinis puritatem.

§. Vva non est materia valida consecrationis Sanguinis, neque liquor in vuis adhuc contentus; quia non est simpliciter vinum.

§. 4. Vinum congelatum tamen si non licite, valide tamen consecratur, si per gelu non amisit naturam vini; quod in tenuioribus vinis post aliquam diuturnam constrictionem solet aliquando accidere. Ideoque grauissimè peccaret qui vinum congelatum attemptaret consecrare, priusquam esset liquefactum.

§. 6. Mustum de vuis recenter expressum: adeoque valde impurum valide quidem consecratur, sed non decenter, ac licite. Nam licet et mustum substantiam vini habeat, est tamen imperfectum, & non satis decoctum, ac defecatum, quæ accidentaliter imperfectio, si facis admixtio dedecet tanti Sacramenti dignitatem. Ideoque grauis & mortalis irreuerentia esset extra necessitatem in musto consecrare. Quamobrem si in aliqua Ecclesia consuetudo sit vt vuarum primitiæ in calicem expressæ, certo anni die consecrentur, eam corrigendam & tollendam esse rectissimè monet *Sacrez. d. sp. 45 S. 1.*

§. 7. Zapa, seu defrutum id est mustum vsque ad dimidiam seu tertiam partem decoctum, non est valida materia huius Sacramenti, quia non est vinum, nec potus, sed potius cibus.

§. 8. Valida & licita est consecratio in vino siue albo siue rubro, cum vtrumque habeatur, & sit vinum de vite: propter Purificatoria tamen, & alia lintea, quæ subinde de casu vino asperguntur, & maculas inde concipiunt, quæ nulla amplius arte elui possunt, albo vti decentius & consultius est.

§. 9. In hisce partibus celebrare cum vino Hispanico valde periculosum est, quia vix quis certus esse potest; illud vinum quod hic pro Hispanico venditur, esse vinum ex vitis fructu expressum, experientia enim docet, liquorem ex aqua vel vino simplici & melle confectum, quem mulsum appellare solemus, pro vino Hispanico passim à mercatoribus diuendi.

Concil. Trid. sess. 22. c. 7. §. 10. Vino modicum aquæ à Sacerdote in Altari misceri debet non ob necessitatem Sacramenti, sed præcepti tantum Ecclesiastici, sub mortali peccato obligantis, tum quod Christum Dominum ita fecisse credatur, tum etiam quia ex latere eius aqua simul

cum

menti reue-
n.

rationis San-
ctus; quia

icitè, valde
naturam vi-
uam diutur-
idere. Ideo
gelatum at-
et factum.

am: adeoque
ur, sed non

stantiam ve-
n fatis deco-

perfectio, &
dignitatem.

a esset extra
nobrem si in

primitiæ in-
centur, eam

monet Saa-

usque ad di-
on est valida

vinum, nec

vinum siue al-
& sit vinum

ia lintea, que
maculas inde

possunt, albo

vinum Hispan-
is certus esse

co venditur,
orientia enim

olici & melle
mus, pro vi-

endi.

ote in Altari
amenti. sed

itali peccato
am ita fecisse
is aqua simul

cum

sum Sanguine exierit. Quod Sacramentum hac mix-
tione recolitur; & cum in Apocalypsi B. Ioannis, aquæ
dicantur populi, etiam ipsius populi fidelis cum ca-
pite Christo, vno representatur. Sed aduertendum
quod parum aquæ admiscendum quia si maior pars
aquæ quam vini admisceatur, aqua convertit in se vi-
num, & sic non erit consecratio. Si æqualis pars sit a-
quæ & vini, idem erit periculum, vel ita aqua vinum
extenuabit, vt speciem amittat: apponenda ergo aqua
in minima quantitate, præsertim in his partibus vbi
vina sunt debiliora, & plus est periculi corruptionis
vini, quod maximè vitandum est: aqua autem in qua-
cunque parua quantitate adhibeatur, sufficit ad sacras
significationes, quarum gratia admisceatur.

TITVLVS V.

De defectibus forma.

1. **D**efectus ex parte formæ possunt contingere, si aliquid desit ex ijs quæ ad integritatem verborum in ipsa consecratione requiruntur. Verba autem consecrationis, quæ sunt forma huius Sacramenti, sunt hæc: *Hoc est enim Corpus meum. Et, Hic est enim calix Sanguinis mei, novi & æterni testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

Si quis autem aliquid diminueret, vel immutaret de forma consecrationis Corporis & Sanguinis, & in ipsa verborum immutatione verba idem non significarent, non conficeret Sacramentum. Si verò aliquid adderet quod significationem non mutaret, conficeret quidem, sed gravissimè peccaret.

2. Si celebrans non recorderetur se dixisse ea quæ in consecratione communiter dicuntur, non debet propterea turbari. Si tamen certò ei constet, se omisisse aliquid eorum quæ sunt de necessitate